

23.

Sàigòn, thứ Hai ngày 3/5/1982

Đan về tối nay.

Trong quán rượu cho đến quán *café* chỉ là bực dọc về phía tôi. Tôi làm xúc anh nhiều điểm, nhưng đổi lại, thái độ anh có cái gì ẩn nhẫn khiến tôi se lòng. Anh dịu giọng van nài:

"Thôi, từ rày về sau uống rượu, mình đừng cãi nhau nữa nghe em?"

Nỗi hận nào đó lắng dần xuống, tôi nhận ra mình vô lý và tàn nhẫn. Cái thế anh hiện tại đang ngã ngựa, tôi có nên dồn anh hơn nữa chăng?

Nên nắm bàn tay anh, tôi nói:

"Em xin lỗi! Thật ra em không muốn nổi giận, chỉ tại Đan nhắc đến đám cãi lương làm em đau thôi!"

□

Sàigòn, thứ Ba ngày 4/5/1982

Buổi sáng, tôi đến uống *café* với Đan trong một cái quán rất dễ thương. Không gian êm ái làm tâm tư dịu lại, tôi kể cho Đan nghe những câu chuyện nhẹ nhàng về Mạnh, Vũ và Ngô... để Đan phải kêu lên:

"Có những lúc em dễ thương quá như buổi sáng nay, hơn hờ vui tươi như một đứa con nít!"

Buổi tối lại khác. Chúng tôi bất hòa dữ dội đến nỗi tôi bỏ bàn *café* mà đón xe về một mình ngay.

Con người tôi như trời khi mưa khi nắng, không biết đâu mà lường trước.

□

Sàigòn, thứ Tư ngày 5/5/1982

Nửa đêm tỉnh giấc, nằm suy nghĩ lan man về Đan và những gì xảy ra lúc ban tối, tôi chợt nhận ra một điểm quan trọng là "*lần đầu tiên Đan đã để lộ lòng ghen khi nghe tôi nói đến ý định sẽ đi Dalat cuối tháng 5 này*".

Cũng là lần đầu, Đan biết rằng "*có một người đàn ông không khiến anh coi thường được khi đứng trước mặt tôi*" (dù với Ngô, anh chưa hề gặp).

[Ban tối, trong quán rượu, tôi nói:

"Em phải đi Dalat vì lời hứa không thể bỏ. Có những quy luật em tự đặt ra cho mình, không ai có quyền xâm phạm. Thì với

gia đình Ngô, em hứa rằng sẽ đến thăm một lần trước khi bỏ đất nước ra đi, em phải giữ. Và chẳng, đây là người đàn ông ‘em có nợ’ trong lần giúp đỡ em kỳ di tản năm xưa (dù em không nhận)."

Đan lắc đầu:

"Em đi Dalat với anh, hoặc là em trở về không còn anh nữa."

Tôi khó chịu:

"Không, Đan đừng nên buộc em vào thế bí. Đan có bỏ, em chịu, nhưng mà giờ đây ‘Đan dự phần trách nhiệm lớn lao nếu em không còn muốn giữ lòng chung thủy trong tim.'"

Đan kêu lên:

"Nghĩ đến điều em run rẩy trong tay hấn, anh đau lòng lắm".

Tôi cười:

"Sao lại nghĩ vậy? Sao không nghĩ rằng em đi một chuyến thật trong sáng thành thật?"

Đan lắc đầu:

"Ở nơi em, anh khó mà nghĩ điều ấy."

Câu chuyện ban tối lúc đầu là vậy, sau lan man nhiều nỗi xung đột hồi nào không hay.]

Nửa đêm tỉnh giấc nằm suy nghĩ mọi thứ, tôi chợt nghe thương Đan nên quyết định buổi sáng sớm hôm sau đi tìm anh uống *café*. Người đàn ông nào làm chồng tôi cũng đều phải khổ. Nhất là Đan. Khổ, bởi những cái đào hoa tính trong bản chất và định mệnh tôi.

Câu chuyện *café* sáng nay trở lại êm đềm.

Đan bày tỏ:

"Mỗi người đàn ông đều có những nhận xét riêng về vợ hay người yêu của họ, thì mỗi người đàn ông đi qua đời em cũng sẽ có những nhận định riêng về em. Còn anh, nhiều lần khi đi xa, nghĩ đến em, anh thấy thật rung động vì tâm hồn em vẫn còn nhiều cái đẹp nổi bật như của một đứa con nít hồn nhiên trong sáng. *Em không có thủ đoạn và chính điều này làm chết lòng anh hơn cả.* Nhất là những ngày em đi Nha Trang, anh cứ nghĩ mà đau xót là đã đánh mất đi một tâm hồn đẹp hiếm có, nhưng tự an ủi rằng duyên số chúng mình chỉ đến vậy thì chịu thôi."

Tôi lặng im nghe Đan nói với một nỗi xúc động trong tim.

Thật lâu mới thú nhận:

"Đêm qua bỏ đi về, em tức giận vô cùng, cứ nói với mình là sẽ bỏ Đan, bỏ Đan... Em vạch ra trong óc cả một chương trình hành động, ngày ngày đi chơi với Mạnh hay Vũ, tháng sáu đi Dalat thăm gia đình Ngô, mai một đi sắm áo quần chờ đợi chuyến đi... Và quên Đan. Tuy nhiên nửa đêm tỉnh giấc, đầu óc sáng suốt, em châm một điếu thuốc và suy nghĩ lại. Rồi nhận ra một điều quan trọng: *Nỗi đau trong câu nói của Đan khi nghe về Vũ, về Ngô*. Em tự đặt mình là Đan để hiểu rõ hơn và cảm nghe sâu sắc thương Đan."

Tôi cười:

"Đan may mắn lắm mới gặp được người có lòng như em."

Đan gật đầu.

Tôi nói, điều giễu cợt:

"Đan 'ngu' lắm, 'ngu' lắm nên không ý thức được tình yêu vô giá của em. Khi Đan vắng mặt như kỳ Rạch Giá, em thấy mình bị cuốn hút bởi bao nhiêu là sung sướng, đi ngoại quốc, đàn ông, áo quần đẹp, du lịch... Em chờ đợi và hưởng thụ hạnh phúc êm đềm từ sự chờ đợi đó. Nhưng rồi khi Đan xuất hiện, những ham muốn kia bị chao đảo tức thì. Chỉ một mình Đan mà đánh đổ được bao nhiêu thứ chung quanh, từ tương lai đến gia đình, đàn ông và luôn cả vật chất. Giá trị và chỗ đứng Đan trong tim em cao như vậy, nhưng Đan 'ngu quá' không biết gìn giữ để đến nỗi đánh mất em như kỳ Rạch Giá hôm xưa."

Đan lặng im.

Tôi tiếp:

"Em nói với Túy Tâm rằng, trước sự xuất ngoại gần kề, em thường có những tình cảm mâu thuẫn trong nỗi 'muốn ở lại', đưa ra nhiều lý lẽ để biện minh, ví dụ như tình gia tộc, quê hương, bè bạn... Nhưng mà thật thì có thứ tình nào giữ em lại được đâu nếu không phải duy nhất là tình cho Đan?"

Và tôi cười lớn:

"Mà thật, em ngu quá. Em không thực tế chút nào. Em lãng mạn đến độ điên khùng. Đan là thế nào? Chỉ là một thằng cha trên rặng dưới 'dế', mà cái 'dế' này cũng chẳng còn sạch sẽ gì cho lắm. Vậy mà Đan lại là đầu đề chính cho sự xung đột trong nội tâm em trước một vấn đề quan trọng là 'sự ở lại' hay 'ra đi' khỏi VN."

Đan trở mắt cười theo:

"Em ăn nói mất dạy nhưng duyên dáng quá!"

Tôi tiếp:

"Đan biết tại sao không? Đôi khi em nghĩ, giá mà Đan có nơi ăn chốn ở đàng hoàng, có tiền bạc vật chất đầy đủ, chắc là em không ngần ngại bỏ ra đi."

Đan lắc đầu :

"Anh cho rằng ở lại để cùng hưởng chứ!"

Tôi kêu lên:

"Không bao giờ! Thật ra ngay cả Đan cũng không thể nào hiểu được những ẩn khuất tình cảm sâu kín của em, nói gì kẻ khác? Em không bao giờ ở lại nếu Đan chỉ đạt được một trong các điều trên. Nhưng em không đành lòng dứt áo ra đi để hưởng thụ sung sướng khi Đan còn quá lỏng bông như thế. Kể cũng kỳ, sao em không nghĩ rằng Đan đã 43 tuổi, không có em Đan cũng đâu chết. Không! Em không nghĩ được Đan à, thà rằng Đan bỏ em có lẽ lại hơn."

Đan xiết tay tôi:

"Hôm nay em duyên dáng tươi tỉnh lắm."

Tôi gật đầu:

"Đúng rồi! Tươi tỉnh vì có tình yêu mới!"

Đan bật la:

"Không, đừng giỡn nhột anh chứ!"

Câu chuyện *café* buổi tối cũng vui vẻ như thế. Chúng tôi đã uống với nhau hai xị rượu rồi. Giờ đây thật đúng như Đan nói, cả hai đang trở lại thời kỳ là người yêu của nhau.

Đan có nét say say nên hơi mở tâm tình rõ ràng hơn.

Khi tôi hỏi:

"Có bao giờ Đan nghĩ rằng em đã hết cần Đan?"

Đan gật đầu không do dự:

"Có chứ. Nhưng chúng ta hãy phân tích thử xem điều này có đúng không và do đâu mà ra? Thật thì ba năm trước, chúng ta có một đời sống nên trong đời sống ấy, cả anh lẫn em đều phô diễn nỗi cần thiết nhau cụ thể. Giờ đây đời sống không còn, sự cần thiết nhau không phải hết, mà là im ngủ để đợi chờ một dịp nổi dậy hoàn hảo hơn mà thôi. Đôi khi anh nghĩ, giai đoạn này nếu cả anh lẫn em không phải là những người có tâm hồn, chắc là đã tan rã hẳn rồi. Thật ra cái gì níu kéo mình lại trong hoàn cảnh khốn cùng như hiện tại? Chỉ là tình yêu duy nhất."

Giọng Đan ngậm ngùi hẳn:

"Nhiều lúc anh thấy thật tiếc những cái gì tốt đẹp trong cả hai chúng mình sẽ dần dà mất đi. Anh tiếc lắm nếu không kịp thời níu kéo. Thì cái gì giúp níu kéo khi chúng ta không có điều kiện sống cạnh nhau để un đúc cho nhau những liên hệ tốt đẹp ngoài những buổi rượu, buổi *café* gặp nhau hằng lúc. Lắm khi anh nhận thật là vô vị trong những buổi gặp ấy, nhưng cũng không thể thiếu. Mình ngồi bên nhau vài giờ, nói những câu chuyện không quan trọng, thậm chí đôi khi còn cãi nhau nữa. Nhưng nếu không có chúng thì chẳng có gì để mình níu kéo nhau.

"Cũng lúc khác anh nghĩ, nếu bây giờ mình chấp nhận xa nhau, em có cả một tương lai dài và những người đàn ông đeo đuổi, anh cũng có thể kiếm được những người đàn bà (dù không ra gì) thì cũng vá vúi đời sống được. Tuy nhiên mới thoát có ý nghĩ đó, anh đã đánh đổ nó đi. Bởi vì dù mai sau em có đi ngoại quốc, anh có sống cho đến ngày cuối, mẹ Thảo vuốt mắt, thì anh vẫn phải nhận với riêng mình rằng '*Không bao giờ còn tìm được người đàn bà như em*'. Làm sao có người nào yêu anh không vụ lợi như em đã đối? Làm sao cho đến lúc cuối cùng ấy anh còn tìm thấy một tâm hồn trong sáng cao đẹp như đã gặp nơi em. Và em cũng vậy. Cho dù mai sau có làm vợ một chàng Bì, chàng Pháp nào để có một mái ấm gia đình thì hẳn phải có một lúc em nhận với chính em rằng: '*Không người nào yêu em hết lòng, chiều chuộng nâng niu và hiểu em hết lòng như anh đã có*.' Yêu em đã là một điều khó, mà hiểu em được lại càng khó hơn."

Và Đan tiếp:

"Ngày nay nếu mình có vài ngàn, kiếm một nơi chôn khác để gầy dựng, anh tin là mình sẽ có hạnh phúc hơn sau những gì đã trải. Bởi vì ngày nay làm sao mà anh có thể đối xử tệ với em từ những câu

chuyện vô lý. Và ngày nay, đâu có tức giận, em cũng chẳng nở nặng lời với anh sau những gì đã hiểu với nhau. Chỉ vì cái số chúng mình không may, chứ thật cả anh lẫn em đều biết rằng chúng mình còn yêu nhau và cần nhau ghê lắm."

Tôi cúi đầu:

"Em cũng nhận đúng như những lời Đan nói. Em viết trong nhật ký là sự tan rã ngày nay nếu có thì chỉ là vì tiền mà chúng ta đã thiếu. Thượng Đế không thương xót chúng ta. Nếu phân tích từ đâu gây ra sự thất bại này, em phải nhận có rất nhiều nguyên nhân dự phần và móc xích lại với nhau. Em không trách Đan bởi cá nhân Đan cũng chỉ là '*một nguyên nhân*' bị cuốn chung vào với một chuỗi nguyên nhân liên hệ. Những ngày đầu, em có oán hận Đan, nhưng sau cùng, chỉ thương cho cả hai chúng mình đều quá nhỏ bé trước những gì Thượng Đế đang thử thách. Ước mơ của mình đâu có lớn lao, chỉ là một mái nhà nhỏ để gầy dựng yêu thương. Vậy mà cả hai đành bó tay chịu trận.

"Em hiểu và thương Đan khi Đan cũng chỉ như em, mình trần thân trụ trước gia đình và xã hội. Thật ra, sau ba năm với những cơn chết lòng ghê gớm, chúng mình mới nhìn ra được giá trị chân thật của nhau. Ví dụ, sau cái đêm ở Rạch Giá, sao Đan lại có thể quay về trong khi em không phải là vợ chính thức và Đan lại đang có người đàn bà khác bên cạnh? Sao không nhân cơ hội này mà dứt nhau luôn? Có phải vì Đan nghĩ rằng em là vợ nên không yên lòng khi em bỏ đi hẳn? Em là vợ Đan nên Đan sợ mất em và quay trở về với em.

"Thế là mọi oán hận theo câu chuyện Rạch Giá dần dần tan loãng, một phần vì em luôn luôn có lòng tha thứ cho những người biết phục thiện, nhưng phần khác nữa là '*em cảm nhận sâu sắc tâm tình của Đan*'. Ai cũng đều có lỗi, quan trọng là sự biết nhận lỗi và sửa đổi, mà không phải là ý nghĩ '*Người vợ bắt buộc phải chấp nhận những tội lỗi chồng mình làm ra*.'"

Và tôi tiếp:

"Cũng may là gia đình em khá giả, chứ nếu nhìn thấy mẹ nghèo nàn đói khổ, chắc là em tự tử mất. Một mình Đan đủ chết em rồi."

Đan mỉm cười:

"Không, trong đời em nếu một lần tự tử mà không xong thì sẽ không bao giờ còn lần thứ hai nữa."

Tôi hiểu Đan muốn nói đến buổi chiều tôi đâm một nhát dao vào ngực tại Rạch Giá.

Nhìn thẳng anh, tôi hỏi:

"Đan nghĩ nhát dao ấy, nguyên nhân từ đâu mà có?"

Đan tỏ ra không hiểu. Tôi cười:

"Tất cả những người bạn chúng ta đều cho rằng em 'ngu' khi muốn chết vì Đan trong câu chuyện ấy! Nhưng họ không hiểu, và có lẽ Đan cũng không hiểu. Em không bao giờ vì thất vọng '*con người đàn ông*' (của Đan hay của bất cứ ai) mà tự hủy mình như thế. Đan (hoặc đàn

ông) không phải là đối tượng xứng đáng cho em bó tay chịu trận bằng hình thức tìm đến cái chết. Mà, chính là em thua Định Mệnh, nên bó tay đầu hàng Định Mệnh thôi."

Nhả khói thuốc, tôi tiếp:

"Tại sao có điều ấy? Em xin trả lời:

"Suốt cuộc đời em ước mơ và kiếm tìm hạnh phúc trên đủ mọi cách. Cá nhân Đan (hay đàn ông) cũng chỉ là một '*phương tiện*' cho em tìm kiếm điều đó. Nhưng gần như không bao giờ em được Định Mệnh đoái hoài chấp thuận nổi nài van tội nghiệp. Nhát dao buổi chiều ở Rạch Giá chính là sự tự ý đầu hàng của em trước Định Mệnh, chứ không phải là 'thất vọng theo sự phản bội của Đan.'"

Đan hiểu.

Anh thật thông minh để hiểu rõ những gì tôi muốn nói.

Anh cúi đầu bày tỏ:

"Buổi chiều ấy, anh sợ thật. Anh nhìn thấy cái chết lảng vảng trong mắt em nên sợ quá."

Tôi ngậm ngùi kể:

"Đúng vậy, buổi chiều ấy sau khi được bác sĩ Lịch may lại vết thương, đi ăn mì với Đan xong, em trở về phòng Lịch nằm mê man. Con rượu chưa dứt, lại thêm cơn sốt từ vết thương kéo về khiến em mê thiếp. Tụi bạn Lịch đến đàn hát trong phòng em cũng chẳng hay. Khi Lịch kêu dậy đi uống café, em không nhận và tiếp tục mê man. Đến 3 giờ sáng, bật thức, viết cho Đan những giòng dứt ruột. Rồi 4 giờ sáng xách valise ra bến xe trở về Sài Gòn.

"Giờ đây nghĩ lại, em vẫn còn bàng hoàng tự thương thân mình không ít. Đan hãy tưởng tượng, cái dáng em mỏng manh yếu đuối, 4 giờ sáng mùa Tết trời gió lạnh quá, trở về một mình trên hai cái bác Càn Thơ và Mỹ Thuận, em nhớ các chuyện lưu diễn có Đan và bè bạn... tâm hồn tả tơi rách nát. Chính em cũng không bao giờ ngờ mình có thể về đến Sài Gòn an toàn. Thượng Đế quả thật công bình khi phú cho em một sức mạnh quái đản để lướt qua dễ dàng cơn tuyệt vọng. Cao điểm đau khổ trong tình yêu này chính là những gì xảy ra trong buổi chiều cuối cùng ở Rạch Giá. Từ ấy em không còn nghe đau khổ nữa, dù có gì ghê gớm đến đâu Đan làm ra cho em cũng đều vô ích thôi."

Đan hiểu.¹

Thật lâu sau anh nói:

¹ "Lịch sử lại tái diễn" trong câu chuyện ngoại tình của TNH 14 năm sau, nhưng khác với TNH là "**Đan nhận ra con người tôi để QUAY VỀ KỊP LÚC mà níu kéo**". Còn TNH chỉ buông lạnh lùng 4 chữ "**Mất thì giờ quá!**" khi nghe Hoàng Mộng Thu hỏi "**Anh nghĩ gì lúc đứng chờ chị BG bên ngoài phòng hồi sinh?**" (!)

(Nhận xét của đêm chủ nhật 22/9/2013 khi đọc lại đoạn này).

"Mỗi lần đi xa, có điêm đặc biệt là anh dễ dàng rung động khi nghĩ tới tâm hồn em, nó nhẹ nhàng ngây thơ và cao nhã quá. Chỉ có em là người anh muốn gìn giữ và không để mất đi vì lý do nào chẳng nữa. Và anh biết suốt cuộc đời, anh sẽ không thể nào còn tìm được người thứ hai như em."

Chúng tôi hút thuốc lá và uống *café*. Trời ban đêm có gió nhẹ mùa hè. Tôi nhìn lên lầu cao đối diện quán mà mơ ước một căn phòng xây đắp.... Sao như có gì buồn bã trong tim.

Tôi nói:

"Suốt ba năm với Đan, chỉ một điều em tiếc và hối hận luôn luôn là đứa con năm Canh Thân em đã bỏ. Em kể cho Túy Tâm nghe chuyện này và Túy Tâm nói một câu ngắn nhưng thật là xúc tích ý nghĩa: *'Đối với bao người đàn bà, sự việc có thai rồi sinh con dễ ợt, mà đối với chị, sao thật khó khăn đau khổ.'* Đúng vậy. Đến chuyện có thai rồi đẻ con là một thiên chức của đàn bà mà em cũng không được quyền nghĩ đến trọn vẹn. Không phải là em tàn nhẫn mà thật thì hoàn cảnh em đặc biệt đau khổ quá nên không dám nghĩ đến thôi."

Và tôi cười:

"Em nói với Túy Tâm, *'Thiên hạ thấy anh ấy làm chị đổ máu, mà không thấy chị 'đánh' anh ấy đau đến chừng nào!'* Rồi em kể cho Túy Tâm nghe câu chuyện một buổi tối ở rạp Quốc Thanh, đứng nơi thùng đàn, Đan bảo em hãy ráng giữ đứa con, trờ sinh voi sinh cỏ. Có một câu anh nói lộ hẳn niềm đau khổ: *'Nếu anh có tiền như thằng Nhã, liệu rằng em có phá đứa con?'*"

Tôi cúi đầu:

"Thiên hạ chỉ thấy Đan tàn tệ với em; còn mỗi riêng em là người có lòng mới nhìn thấy 'những gì em làm Đan đau khổ'. Chính vì nhận thấy như thế nên em mới tha thứ và yêu thương Đan nhiều hơn nữa. Giai đoạn này, sau khi đã hiểu nhau thật sự, em nghĩ, nếu mình tạo dựng được một đời sống với tiền bạc công việc đầy đủ, em sẽ lại có con với Đan. Đứa con lúc ấy mới thật đúc kết giữa hai tấm lòng yêu nhau chân thật mà không còn là thử thách nghi ngờ như trong ba năm trước. Đứa con của một nỗi ý thức hoàn toàn."

Đan cười:

"Và em cũng biết rằng nếu em có thai lúc này, chiều chiều công em trên vai, em ngồi nắm hai tai anh giật giật mà ra lệnh anh làm cái gì, anh cũng đều làm cả."

Chúng tôi cùng bật cười to.

□